

Zwrot odprawy zniechęca
do powrotu do pracy

Wygranie sprawy o przywrócenie do pracy po zwolnieniu grupowym wiąże się z oddaniem odprawy. → C4

Zwrot odprawy zniechęca do powrotu

ZATRUDNIENIE | Wygranie sprawy o przywrócenie do pracy po zwolnieniu grupowym wiąże się z oddaniem odprawy

TOMASZ ZALEWSKI

→ ORZECZNICTWO O ODDAWANIU ŚWIADCZEŃ

- Nie wiem, ile osób jest w takiej sytuacji, ale z pewnością nie są to przypadki incydentalne. Sam zostałem zwolniony bezprawnie, ale nie miałbym pieniędzy na zwrot odprawy, gdybym wygrał z pracodawcą proces o przywrócenie do pracy. Przecież ludzie, zanim zostaną przywróceniu, muszą z czegoś żyć. Dla sądów to nie ma znaczenia - mówi Andrzej Budzyk.

Zgodnie z ustawą o zwolnieniach grupowych pracownicy otrzymują przy tym odprawę uzależnioną od stażu w firmie. Ustawowo nie może przekraczać 15-krotności płacy minimalnej, jednak zakładowe układy zbiorowe czy porozumienia wprowadzają dużo wyższe kwoty odpraw.

- Odprawa ma charakter odszkodowania za utratę pracy. Skoro osoba zostaje przywrócona, to znika powód i podstawa jej wypłaty. Pracodawca może więc się domagać zwrotu pieniędzy - mówi Henryk Michałowicz, ekspert Konfederacji Pracodawców Polskich.

Gorzka wygrana

- Właśnie prowadzę taką sprawę. Pracownik otrzymał bardzo wysoką odprawę, którą musiał zwrócić, gdy wygrał spór z pracodawcą. Skoro sam wykazał, że nie było podstaw do zwolnienia, nie ma też podstaw do wypłaty odprawy - mówi adwokat **Bartłomiej Raczkowski**, **Raczkowski Kancelaria Prawa Pracy**.

Podstawą roszczeń pracodawców są przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu i zwrocie nienależnych świadczeń. Zgodnie z tymi przepisami osoba wzbogacona musi oddać pieniądze, jeśli powinna się liczyć

■ Skutkiem ustalenia w toku procesu sądowego braku przyczyn niedotyczących pracownika, które uzasadniałyby wypowiedzenie umowy o pracę, musi być uznanie bezpodstawności wypłaty odprawy pieniężnej. Świadczenie to przysługuje tylko wówczas, gdy rozwiązanie umowy o pracę następuje właśnie z tych przyczyn - wyrok SN z 5 października 2007 r., II PK 29/07.

■ Pracownik, wnosząc pozew o przywrócenie do pracy, musi się liczyć z tym, że powództwo zostanie uwzględnione i wtedy odpadnie podstawa zapłaty odprawy z art. 8 ustawy z 28 grudnia 1989 r., a odprawa wypłacona staje się świadczeniem nienależnym - wyrok SN z 26 czerwca 2006 r., II PK 330/05.

z obowiązkiem zwrotu odprawy za zwolnienie grupowe.

- Skoro zwolniony z pracy w ciągu siedmiu dni od otrzymania wypowiedzenia odwołuje się do sądu pracy, to musi się liczyć z tym, że będzie musiał oddać odprawę - uważa **Bartłomiej Raczkowski**.

Oczywiście pracodawca nie ma obowiązku ściągnięcia od pracownika odprawy, ale często walka o zwrot ma charakter ambicjonalny. **Pewnym złączeniem skutków zwrotu może być zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy**. Zgodnie z art. 47 k.p. co do zasady pracodawca wypłaca takie pieniądze za dwa miesiące, a gdy okres wypowiedzenia wynosił trzy miesiące - nie więcej niż za miesiąc. Może się więc zdarzyć, że zasądzone wynagrodzenie pokryje odprawę - mówi Piotr Wojciechowski, ekspert prawa pracy.

Cena etatu

Pracodawcy próbują także odzyskać odprawy od osób, które chcą wrócić do firmy, wykorzystując przepis zobowiązujący do ponownego przyjęcia zwolnionych w razie ponownego zatrudnienia w tej sa-

mej grupie zawodowej, której dotknęła redukcja. Zgodnie z tym przepisem pracownik może wrócić, jeśli zgłosi taki zamiar w ciągu roku od dnia rozwiązania z nim stosunku pracy, a pracodawca ma obowiązek przyjąć go w ciągu 15 miesięcy od zwolnienia.

- Jest wiele osób, które są gotowe poświęcić odprawę za stałe zatrudnienie. Pracodawcy mogą ten fakt wykorzystać - mówi **Bartłomiej Raczkowski**.

„Zostałam zwolniona w ramach zwolnień grupowych w jednym z banków. Dostałam odprawę zgodnie z porozumieniem. Teraz mam okazję wrócić do jednego z oddziałów banku, ale dyrekcja postawiła mi warunek, że przyjmą mnie, jeśli oddam odprawę” - pisze w e-mailu była pracownica.

W takim przypadku pracodawca działa bezprawnie i jeśli sprawa po jakimś czasie trafi do sądu, pracownica ma praktycznie pewną wygraną, gdyby udowodniła zwrot odprawy. Pracodawcy mogą to jednak obejść, tak ustalając poziom wynagrodzenia powracającej, by odprawa została oddana w ratach. ■

📧 masz pytanie, wyślij e-mail do autora t.zalewski@rp.pl